

De rechtsstaat in cyberspace?

Titel	De rechtsstaat in cyberspace?
Publicatietype	Divers
Publicatiejaar	2011
Auteurs	Hildebrandt, M. [1]
Pagina's	39
Publicatiedatum	12/2011
Uitgever	Eigen beheer
Plaats uitgave	Nijmegen
Taal	NL
RefMan	9489

Samenvatting

Cyberspace is inmiddels overal. Wat tien jaar geleden misschien nog een aparte niet-fysieke wereld leek waar niemand wist dat je een hond was, gaat steeds meer lijken op een verzameling onderling verbonden dorpspleinen. Met dien verstande dat alles wat iedereen doet permanent wordt opgenomen, opgeslagen en doorzocht op betekenisvolle patronen. Steeds meer personen, organisaties maar ook dingen raken verbonden via het internet. De Internationale Telecommunicatie Unie sprak in 2005 van het 'internet van de dingen', om aan te geven dat binnen afzienbare tijd alles overal ('everyware') via draadloze identificatiesystemen traceerbaar is. Intussen raakt iedereen via de smartphone 'always on(line)'. Deze rede richt zich op de computationele infrastructuur die het mogelijk maakt om de overstelpende hoeveelheid data die gebruikers voortdurend lekken en verstrekken op een slimme manier op te slaan en te doorzoeken. Deze infrastructuur genereert allerlei inferenties waarmee op geaggregeerd niveau slimme, dynamische profielen kunnen worden gemaakt van gebruikers, burgers, consumenten, belastingbetalers, verzekeringnemers, reizigers of patiënten. Deze profielen bieden ongekende kansen en mogelijkheden en dito onzekerheden. De rechtsstaat is langs drie kanten in het geding: (1) de verfijnde kennis op geaggregeerd niveau kan onzichtbare inbreuken maken op de privacy en de gegevensbescherming en op het discriminatieverbod, (2) de computationele orde van cyberspace bepaalt in toenemende mate onze waarneming, kennis en de beslissingen waarmee we geconfronteerd worden, terwijl de algoritmes die eraan ten grondslag liggen onzichtbaar, onbegrijpelijk en vaak ook geheim zijn, (3) de normatieve implicaties van deze technologische infrastructuur kunnen gemakkelijk de normatieve kracht van geldende rechtsnormen overstemmen, waardoor het geschreven recht een papieren draak lijkt te worden. Het doordenken van de verhouding tussen rechtsstaat en cyberspace is niet gediend met doemdenken of utopisme. De leerstoel ICT en rechtsstaat hoopt onderzoek uit te bouwen op het grensvlak van recht, ethiek en ICT, ten einde te onderzoeken of, en zo ja, onder welke voorwaarden juridische bescherming ingebouwd kan worden in de computationele ondergrond van cyberspace.

Information is a [conceptual labyrinth](#) and at the same time a [hyperobject](#)

Aantekeningen   Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar ICT en rechtsstaat aan de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica van de Radboud Universiteit Nijmegen op donderdag 22 december 2011

URL   http://works.bepress.com/mireille_hildebrandt/39/ [2]

Citation Key   ref_9489

 [3]

Bron-URL: <http://labyrinth.rienkjonker.nl/content/de-rechtsstaat-cyberspace>

Links

[1] <http://labyrinth.rienkjonker.nl/biblio?f%5Bauthor%5D=423> [2] http://works.bepress.com/mireille_hildebrandt/39/ [3] <https://www.addtoany.com/share#url=http%3A%2F%2Flabyrinth.rienkjonker.nl%2Fcontent%2Fde-rechtsstaat-cyberspace&title=De%20rechtsstaat%20in%20cyberspace%3F>

Information is a conceptual labyrinth and at the same time a hyperobject

[\[Home\]](#) [\[Nieuws via RSS\]](#) [\[Colofon\]](#) [\[Zoeken\]](#)